

9A:7

Skyldighet för en fastighetsägare att betala avgift till en kommun för fastighetens anslutning till allmän va-anläggning har inte ansetts föreligga på den grunden att kommunen inte visat att fastighetsägaren hade underrättats om den upprättade förbindelsepunktens läge.

E.D. var den 6 april 1977 – den 11 januari 1978 tillsammans med sin make ägare till en fastighet i Borgås, Kungsbacka kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning. Förbindelsepunkter för ren- och spillvatten upprättades den 29 juli 1977. I brev den 12 oktober 1977 till makarna D meddelade kommunen bl a: "Eftersom va-nätet är utbyggt till Er fastighet översänder vi härmed faktura å anläggningsavgiften".

Den bifogade fakturan av samma datum med förfallodag en månad senare upptog en anläggningsavgift för fastigheten om 23 800 kr. Räkningarna betalades inte.

Kommunen yrkade att E.D. måtte förpliktas att till kommunen utge 23 800 kr jämte ränta. Som grund för sitt yrkande angav kommunen att förbindelsepunkten för spill- och renvatten upprättats för fastigheten och att E.D. underrättats om detta.

E.D. bestred yrkandet.

Kommunen anförde: E.D. har genom kommunens brev den 12 oktober 1977 underrättats om att förbindelsepunkter upprättats och att anslutning kunde ske sedan va-bygg-nadslov erhållits och anläggningsavgiften betalats. Detta är tillräckligt för att anse att avgiftsskyldighet inträtt enligt 9 § va-lagen. E.D. har visserligen inte underrättats om själva belägenheten av förbindelsepunkterna, men sådan underrättelse är inte ett villkor för inträdet av avgiftsskyldigheten.

Det ingår inte heller i kommunen rutiner att sända kartor med inritade förbindelsepunkter till fastighetsägarna. Dessa får kontakta kommunen för att få veta lägena.

Att nämna är dock följande: E.D. besökte gatukontoret strax efter det faktura erhållits. Hennes avsikt med besöket var att meddela att fastigheten inte behövde anslutas till kommunens va-nät. Vid besöket förevisade gatukontoret ledningsplanen över va-nätet i området som bl a utvisar var anslutningspunkterna är belägna.

Med denna beskrivning vill kommunen visa, att trots att det inte ingick i rutinerna vid den här tiden att samtidigt med underrättelse

och faktura tillställa abonnenterna karta över anslutningspunktens läge, fick E.D. denna information strax efter det hon erhållit fakturan. Vid besöket på gatukontoret fick hon ta del av kartan som visar anslutningspunktens läge och punkten utpekades för henne på kartan. Anslutningsavgiften förföll senast vid detta tillfälle till betalning. Vid det tillfället var makarna D fortfarande skattskyldiga för fastigheten.

Kommunen hävdar alltså att E.D. tillställts faktura och vid besök på gatukontoret tagit del av ledningsplanen som utvisar anslutningspunktens läge. Under sådana förhållanden får E.D. anses vara betalningsskyldig.

E.D. uppgav bl a: Då hon fick brevet och räkningen gick hon upp till kommunen och efterhörde vad det var fråga om. Hon fick då veta att fastigheten skulle komma att anslutas men att det ännu inte var klart. Inte på något sätt fick hon reda på var anslutningspunkterna var belägna. Eftersom hon och hennes make ansåg att de inte hade råd att betala för va-anslutning valde de att i stället sälja fastigheten. Köparen underrättades om att kommunal va-anslutning skulle komma att ske och priset för fastigheten blev därför lägre.

Va-nämnden yttrade:

Ägare av fastighet inom allmän va-anläggnings verksamhetsområde är enligt 9 § va-lagen (1970:244) skyldig att betala avgifter till huvudmannan för anläggningen. Avgiftsskyldigheten inträder dock inte förrän huvudmannan har upprättat förbindelsepunkter för fastigheten och underrättat fastighetsägaren därom. Särskild form har inte föreskrivits för sådan underrättelse. Frågan om dess rätta fullgörande får prövas mot bakgrunden av de viktiga rättsverkningar som lagstiftningen har knutit till underrättelsen.

Kommunens brev den 12 oktober 1977 till makarna D lämnar inget besked om förbindelsepunktens läge. Inte heller kan det mot E.D:s nekande anses utrett att hon på annat sätt har underrättats om dessa förbindelsepunkter. Det är således inte visat att avgiftsskyldighet för henne som ägare till fastigheten har inträtt. Kommunens talan kan därför inte vinna bifall.

Va-nämnden lämnade kommunens talan utan bifall.

Två ledamöter var av skiljaktig mening. De ansåg att kommunen redan genom brevet den 12 oktober 1977 hade fullgjort sin underrättelseskyldighet enligt 9 § andra stycket va-lagen samt konstaterade att kommunen till yttermera visso lämnat muntlig information i ärendet.

Beslut: 1984-09-17, BVA 104

Mål nr: VA 157/81

Kommunen fullföljde talan och yrkade i Vattenöverdomstolen bifall till sin i Va-nämnden förda talan.

E.D. bestred ändring

Vattenöverdomstolen yttrade:

Parterna har i Vattenöverdomstolen anfört samma omständigheter som antecknats i Va-nämndens beslut.

Skyldighet för fastighetsägare att betala avgifter till huvudmannen inträder, enligt 9 § va-lagen, när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt som avses i 13 § och underrättat fastighetsägaren därom. Av lagtexten framgår inte närmare vad underrättelsen till fastighetsägaren skall innehålla.

9 § hade i tidigare förslag en något annorlunda lydelse än den som kom att bli den slutgiltiga. Då hade föreslagits att kommunens underrättelseskyldighet skulle avse förbindelsepunktens läge. I anslutning härtill anförde departementschefen:

Jag föreslår i 12 § (nu 13 §) bestämmelser om bestämmelser om skyldighet för huvudmannen att upprätta förbindelsepunkt för varje fastighet som skall bruka anläggningen. Fastighetsägarens avgiftsskyldighet bör lämpligen inträda när sådan förbindelsepunkt har upprättats och fastighetsägaren har fått underrättelse om punktens läge.

Lagrådet anförde:

För att avgiftsskyldighet skall inträda bör fastighetsägaren – utöver meddelande om förbindelsepunktens läge som kan ha lämnats honom enligt 12 § (nu 13 §) – ha fått underrättelse om att förbindelsepunkt upprättats.

I anslutning till detta uttalande föreslog lagrådet att orden "om punktens läge" i lagtexten borde bytas ut mot ordet "därom".

Av det anförda framgår att fastighetsägaren skall få underrättelse dels om att förbindelsepunkt har upprättats och dels om punktens läge samt att meddelandet i båda dessa avseenden skall ha lämnats för att avgiftsskyldighet skall inträda.

Kommunens brev den 12 oktober 1977 till makarna D innefattar en underrättelse om att förbindelsepunkt har upprättats. Mot E.D:s bestridande finner Vattenöverdomstolen däremot inte utrett att hon på sätt kommunen påstått underrättats om punktens läge. Avgiftsskyldighet hade således inte inträtt för E.D. vid den tidpunkt då hon avkrävdes anläggningsavgiften varför kommunens vadetalan skall lämnas utan bifall.

Vattenöverdomstolen fastställde Va-nämndens avgörande.

En ledamot var skiljaktig och anförde:

Avgiftsskyldighet inträder enligt 9 § 2 st va-lagen, när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och underrättat fastighetsägaren därom. Uppgift om punktens läge skall enligt 13 § sista meningen lämnas fastighetsägaren inom sådan tid som är skäligen med hänsyn till dennes intresse att kunna planera för fastighetens utnyttjande.

Sistnämnda lagrum innehåller enligt min mening endast föreskrift om den minsta service huvudmannen är skyldig lämna fastighetsägaren på grund av de ändrade förhållandena.

På grund härav och då kommunen ostridigt, efter det att förbindelsepunkten upprättats, underrättat fastighetsägaren därom, finner jag att kommunens talan skall bifallas, och förpliktar jag därför E.D. att utge fordrat belopp jämte ränta.

Dom: 1986-02-05, DTVa 2

Mål nr: TVa 23/84